

Macroeconomie cantitativă

Conf.univ.dr. Hudea Oana Simona

Cererea agregată de bunuri și servicii

Cererea reprezintă cantitatea de bunuri/servicii solicitată de agenții economici, la un moment dat, la un anumit nivel al prețurilor.

Cererea poate fi împărțită în:

- cerere individuală – cantitatea totală dintr-un bun/serviciu solicitată de un agent economic la un moment dat, la un anumit nivel al prețurilor;
- cererea pieței produsului – cantitatea totală dintr-un bun/serviciu solicitată de toți agenții economici pe piața acelui bun/serviciu, în cadrul economiei naționale, la un moment dat, la un anumit nivel al prețurilor;

- cererea agregată – cantitatea totală de bunuri/servicii solicitată pe piața bunurilor/serviciilor în ansamblul său, la nivel național, de toți agenții economici, la un moment dat, la un anumit nivel al prețurilor.

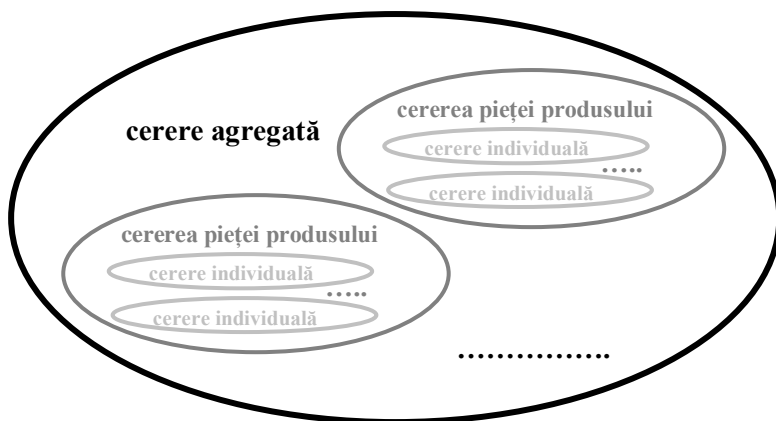

Figura 1. *Relația cerere individuală – cererea pieței produsului – cerere agregată*

Legea cererii – în cazul în care nivelul prețurilor bunurilor/serviciilor crește, cantitatea solicitată din acestea de către agenții economici va scădea, în timp ce dacă nivelul prețurilor bunurilor/serviciilor scade, cantitatea solicitată din acestea de către agenții economici va crește (*ceteris paribus*).

$$\begin{array}{ccc}
 P \uparrow & \longrightarrow & Q_C \downarrow \\
 P \downarrow & \longrightarrow & Q_C \uparrow
 \end{array}$$

În consecință, putem spune că cererea are o *pantă negativă*, după cum reiese din *Figura 2*, redată mai jos.

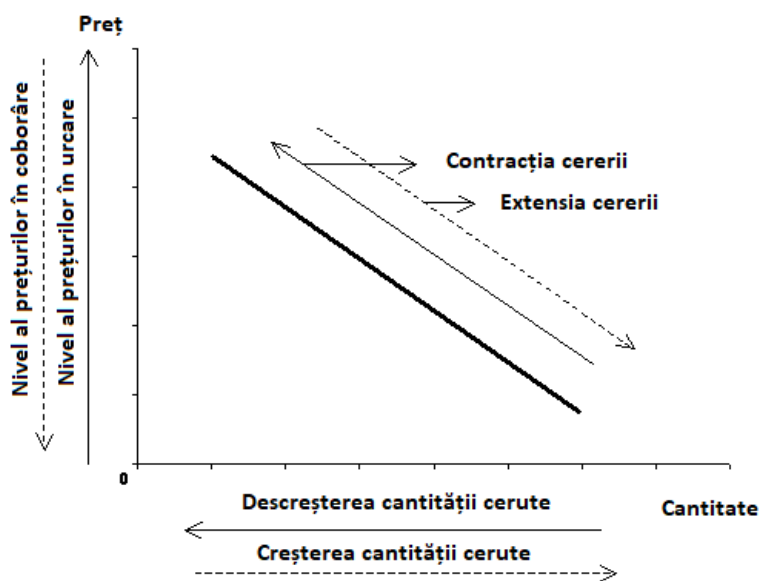

Figura 2. Contractia și extensia curbei cererii pe piața bunurilor și serviciilor

Există câțiva **factori** importanți **de influență ai cererii**, printre care pot fi menționați:

- *Prețul altor bunuri/servicii* – influențează comportamentul agenților economici ce solicită bunuri/servicii în funcție de relația dintre produsele în discuție:
- Bunuri/servicii substituibile – creșterea nivelului prețurilor bunurilor/serviciilor va determina scăderea cantității solicitate din acestea și, în paralel, creșterea cantității de bunuri/servicii substituibile solicitate, în timp ce scăderea nivelului prețurilor bunurilor/serviciilor va determina creșterea cantității solicitate din acestea, dublată de scăderea cantității de bunuri/servicii substituibile solicitate (*ceteris paribus*).

Trebuie menționat faptul că, la nivel macroeconomic, discutăm despre nivelul general al prețurilor, nu despre prețul unui anumit bun/serviciu, așadar problema nu se analizează neapărat în termeni de substituire între două

produse interne, procesul vizând mai degrabă substituirea unui produs intern cu un produs de import, de exemplu, considerând că prețul celui din urmă este ceva mai redus.

- Bunuri/servicii complementare - creșterea nivelului prețurilor bunurilor/serviciilor va determina scăderea cantității solicitate din acestea, precum și din orice bun/serviciu complementar acestora, în timp ce, scăderea nivelului prețurilor bunurilor/serviciilor va determina creșterea cantității solicitate din acestea, precum și din orice bun/serviciu complementar acestora.

- *Numărul de locuitori* – în cazul în care numărul de locuitori crește, necesarul total de bunuri/servicii va crește la rândul său, determinând, în consecință, creșterea cantității de bunuri/servicii solicitate de aceștia, în timp ce dacă numărul de locuitori scade, necesarul total de bunuri/servicii se va diminua, determinând, scăderea cantității de bunuri/servicii solicitate în acest sens.

- *Avuția personală* – influențează comportamentul agenților economici ce solicită bunuri/servicii în funcție de relația dintre produsele în discuție:
 - Bunuri/servicii inferioare – creșterea rezonabilă a veniturilor reale va determina scăderea cantității de bunuri/servicii inferioare solicitate, în timp ce scăderea semnificativă a veniturilor reale va determina creșterea cantității solicitate din aceste bunuri/servicii.
 - Bunuri/servicii normale - creșterea rezonabilă a veniturilor reale va determina creșterea cantității de bunuri/servicii normale solicitate, în timp ce scăderea semnificativă a veniturilor reale va determina scăderea cantității solicitate din astfel de bunuri/servicii.
 - Bunuri/servicii de lux - creșterea extremă a veniturilor reale va determina creșterea cantității de bunuri/servicii de lux solicitate, în timp ce scăderea extremă a veniturilor reale va determina scăderea cantității solicitate din astfel de bunuri/servicii.

În contextul dat, două aspecte merită evidențiate:

1. Există două paradoxuri ce contrazic legea cererii:

- *Paradoxul Giffen* – în cazul în care nivelul prețurilor bunurilor/serviciilor crește, cantitatea de bunuri/servicii inferioare solicitată de agenții economici va crește (pe când cantitatea de bunuri/servicii normale solicitată de agenții economici va scădea – cele din urmă fiind substituite cu cele dintâi), în timp ce dacă nivelul prețurilor bunurilor/serviciilor scade, cantitatea de bunuri/servicii inferioare solicitată de agenții economici va scădea (pe când cantitatea de bunuri/servicii normale solicitată de agenții economici va crește – cele din urmă substituindu-le pe cele dintâi).
- *Paradoxul Veblen* - în cazul în care nivelul prețurilor bunurilor/serviciilor crește, cantitatea de bunuri/servicii de lux solicitată de agenții economici va crește, în timp ce dacă nivelul prețurilor bunurilor/serviciilor

scade, cantitatea de bunuri/servicii de lux solicitată de agenții economici va scădea, din motive ce țin, până la un punct, de snobism.

2. Gradul de înlocuire a unui tip de produs cu altul, în termeni atât de cantitate, cât și de proveniență (internă/externă), trebuie să fie luat în considerare în contextul unei analize macroeconomice, în vederea identificării modificării survenite la nivelul cererii agregate.
- *Nivelul ratei dobânzii* – în cazul în care rata dobânzii crește, agenții economici vor fi tentați să își constituie depozite bancare mai degrabă decât să consume ori să invertească, diminuând, astfel, nivelul cererii de bunuri/servicii, în timp ce dacă rata dobânzii scade, agenții economici vor fi tentați să consume ori să invertească în loc să-și constituie depozite bancare, crescând, astfel, nivelul cererii de bunuri/servicii.
 - *Nivelul ratei de schimb valutar* – în cazul în care nivelul ratei de schimb crește, determinând deprecierea monedei interne, bunurile/serviciile

interne vor deveni mai puțin costisitoare decât cele de import, inducând creșterea cererii agregate, în timp ce dacă nivelul ratei de schimb scade, determinând aprecierea monedei interne, bunurile/serviciile interne vor deveni mai costisitoare decât cele de import, inducând scăderea cererii agregate.

- *Așteptările privind evoluția prețurilor* – în cazul în care se anticipează o creștere a prețurilor bunurilor/serviciilor în viitorul apropiat, cantitatea de bunuri/servicii solicitată de agenții economici va crește în prezent și va scădea în viitor, în timp ce dacă se anticipează o scădere a prețurilor bunurilor/serviciilor în viitorul apropiat, cantitatea de bunuri/servicii solicitată de agenții economici va scădea în prezent și va crește în viitor.
- *Șocuri la nivelul cererii* – orice modificare semnificativă înregistrată în plan macroeconomic, fie ea de tip economic, social, politic, cultural etc., poate influența comportamentul agenților economici ce solicită bunuri/servicii (de exemplu, boom-ul economic va determina creșterea cantității de

bunuri/servicii solicitate de agenții economici, în timp ce recesiunea va determina scăderea cantității de bunuri/servicii solicitate de aceștia).